

“El folk és reivindicatiu”

La Carrau
busca consolidar
la seva personalitat
i sacsejar
una altra volta
el panorama del folk.
Per fer-ho, aposta
per ‘Qin bon bori’,
el seu segon disc,
produït per
Joseba Tapia.

“**N**o serà un concert de presentació.” És Joan Boada, llaüt, mandolina i veu de La Carrau, qui no es cansava de repetir-ho. Parlava del concert que tenien previst celebrar divendres 3 de desembre –després que tancàrem edició– al Centre Artesà Tradicionari (CAT) de Barcelona. Ho deia perquè del *Qin bon bori* ja han fet concerts, però en aquesta ocasió estava prevista la participació de Jaume Arnel·la i altres col·laboradors del disc –excepte Joseba Tapia, per problemes d’agenda– i també la projecció d’imatges de concerts anteriors, a més d’alguna altra sorpresa. En definitiva, com li agrada dir a Boada, “un concert especial per agrair la feina als que han fet possible que La Carrau torni amb cançons noves”.

—Per què l’heu titulat *Qin bon bori*?

—No ho sé. De fet, no vol dir res en concret. Ens agradava i prou. Hi ha moltes versions del que significa.

A mi, la que m’agrada més és la que es refereix al crit que fan els pastors per treure les ovelles d’un tancat.

Quan ja hi havíem pensat també ens va agradar perquè recorda a “rebombori”, però vam optar per escriure “Qin” i no “Quin”, per deixar clar que no sortia d’aquesta expressió.

—Quant de temps heu treballat en el disc?

—Un mes i mig a l’estudi, a banda de fer les cançons que ja fèiem durant tot l’any passat. Havíem arribat a un punt en què ens preguntàvem què més havíem de fer. Teníem un disc, fèiem concerts, havíem passat per molts pobles i vam començar

a preguntar si algú tenia cançons. Tot i que acostumem a portar al directe les cançons noves que anem fent i així, si ens agrada i toca gravar-les, ja les tenim rodades. En aquest disc n’hi ha quatre o cinc que ja havíem tocat en directe. En especial, les de “Ratafia”, “Noguera i Garona” i “Poeta llaurador”, que eren de l’espectacle *Verdaguer pop*.

—La sonoritat de *Qin bon bori* és diferent a la d’*Una dotzena*, el disc anterior...

—Sí, perquè aquest l’hem gravat més de la manera convencional. Vas gravant fins que surt bé, més com un directe. En l’anterior hi havia més treball d’edició, els ordinadors van fer molta feina, si es vol dir així.

—Canvieu molt les cançons una vegada sou a l’estudi?

—Déu n’hi do! Sovint hi ha tres o quatre versions diferents. Aquesta vegada, a més, el Joseba Tapia, que ha fet de productor, ens ha ajudat.

—També en Quim Soler, bateria d’El Pont d’Arcalís, ha fet de productor. En què s’ha notat la tasca d’ells dos?

—En gairebé tot, perquè malgrat que ja havíem pensat de gravar-lo amb un altre mètode que l’anterior, estàvem imitant les estructures que havíem fet servir a *Una dotzena* i la seva participació ha fet que no fos així. En Tapia ens ha donat contundència. Aquest disc sona més compacte perquè quan el protagonista és l’instrument, ho és molt, i quan és la veu, també. I això és així pels productors. L’Orbe Ortiz, que ha participat en la reproducció amb Joseba, també ha aportat aquesta dosi de contundència.

—Per què va pensar en Joseba Tapia?

—Teníem algun altre nom, però al final vam demanar-li-ho perquè malgrat ser una de les figures del folk d'Euskadi, s'ha atrevit a fer altres estils de música. Vam pensar que coincidiem en molts conceptes.

—En el disc també ha col·laborat Jaume Arnella...

—Ha estat una molt bona experiència. En Jaume ens desperta admiració. Per casualitats, quan vam muntar "Noguera i Garona" vam treure part de la melodia d'una cançó que li havíem sentit tocar. Es tracta del "Ball de Bastó", la versió palleasa de l'"Hereu Riera", que tocaven a Isil. Vam pensar de cridar-lo perquè la toqués i, com que tot va anar tan rodat, vam gravar-lo parlant un tros i l'hem inclòs al final del disc perquè si el deixes sonar empalma amb la primera cançó, que és precisament aquesta.

—"Noguera i Garona" és una de les cançons en què musiqueu versos de Jacint Verdaguer. Per què ho heu fet?

—Vam trobar que ens agradava com sonaven en el directe i que era una llàstima no gravar-les. A banda, nosaltres ja fem això d'actualitzar lletres o recuperar-ne. També a la cançó "Folies" incloem un vers de Joan Salvat-Papasseit ("Escopiu a la closca, escopiu a la closca, a la closca pelada dels cretins"), perquè el tema parla dels caps rapats i no vam trobar una altra frase millor. Però no és que vulguem donar a conèixer els nostres poetes.

—El públic creu que detecta que la lletra és de Verdaguer?

—No, potser és a fons perdut. Pensem que el que s'aprengui la lletra del *Noguera i Garona* ha de ser molt seguidor perquè és complexa.

—Ha parlat de *Folies*. D'on sorgeix aquesta cançó?

—Les folies són una música de la Franja semblant a la jota. Fins i tot n'hi ha amb lletra. Ens agradava i vam voler fusionar-la amb ritmes balcànics o nord-africans i al disc hi ha el resultat. Va sorgir just quan va haver-hi els aldarulls a Castellar del

“Costa tant tirar endavant que el fet de fer folk ja és reivindicatiu per ell mateix”

Vallès i per això té una lletra antiracista.

—El folk ha de tenir un vessant reivindicatiu?

—És que una part reivindicativa ja la té intrínseca. Les lletres més velles, encara que al primer cop d'ull no ho semblin, reivindiquen fets concrets. El folk americà n'és molt, per exemple. Nosaltres hem triat dir el que volem dir, perquè el fet de ser a La Carrau ens ho permet. I si pensem que el Fòrum és una enganyifa i ho diem als amics, quan sortim a l'escenari aprofitem també per dir-ho. D'altra banda, costa tant tirar endavant, que el fet de fer folk ja és reivindicatiu per ell mateix. Per sort, ara hi ha un cert circuit, però saps on vas. Amb tot, no ens queixem perquè tenim una sonoritat que ens permet tocar al costat de grups que no tenen a veure amb el folk. Hem tocat més vegades amb Brams, Els Pets o el Gerard Quintana que amb El Pont d'Arcalís.

—Al folk hi ha les mateixes dinàmiques i pressions que en altres músiques com el pop o el rock?

—Depèn. Nosaltres estem a Propaganda pel Fet, una discogràfica independent bastant anàrquica i ens va bé. Suposo que com més diners hi ha en joc, més pressions hi ha.

—És per alguna d'aquestes pressions que han inclòs l'explicació dels temes en castellà i anglès al final del disc?

—La discogràfica ens ho va demanar per quan sortim a Europa i a la resta de l'estat. Ens van suggerir de fer-ho per donar a conèixer l'essència de la cançó. De moment, sortir ens ha anat bé, també per no cremar tant el mercat d'aquí. Hi ha pobles per on hem passat diverses vegades i on, amb les cançons d'*Una dotzena*, ja costava que vinguessin al concert pagant, per poc que fos. A les Illes i el País Valencià no hem anat tant, però volem anar-hi cada vegada més.

Joan Esculies